

Oživenie hospodárstva sprevádzané tvorbou veľkého počtu pracovných miest v podmienkach SR

Viliam Páleník

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Ekonomický ústav SAV

Eurofórum 13. novembra 2012

Štruktúra prezentácie

- Motivácia
- Návrh Európskej komisie
- Stanovisko Európskeho a hospodárskeho a sociálneho výboru
- Špecifiká SR
- Návrhy pre SR
 - Inkluzívny trh
- Záver

Motivácia

- Počas krízy klesla zamestnanosť v EÚ
- Oproti roku 2008 strata 6 mil pracovných miest
- Kríza trvá 4 roky, nezamestnanosť sa mení na dlhodobú,
- Hrozí že nezamestnanosť sa stane trvalou
- Pri oživení môže nastať nedostatok ponuky práce
- Aktuálna miera zamestnanosti 69%
- Cieľ Europa 2020 miera zamestnanosti 75%
- Potreba zvýšiť zamestnanosť o cca 17 mil prac miest

Návrh Európskej komisie

- **Smerom k oživeniu hospodárstva sprevádzanému tvorbou veľkého počtu pracovných miest**
- **OZNÁMENIE KOMISIE EP, RADE, EHSV A VR, COM (2012) 173 final**
- **Politický cieľ - úplná zamestnanosť**
- **Doplniť priority ročného prieskumu rastu o strednodobé usmernenia v oblasti zamestnanosti**
- **Súvisiace dokumenty:** „Balík opatrení pre zamestnanosť“, „Nové zručnosti a nové pracovné miesta“, „Digitálna agenda pre Európu“, „Inovácia v Únii“, „Mládež v pohybe“, „Európa efektívne využívajúca zdroje“, „Priemyselná politika vo veku globalizácie“ a „Európska platforma proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu“.

Návrh Európskej komisie, pokr.

1. PODPORA VYTVÁRANIA PRACOVNÝCH MIEST

1.1. Posilnenie vytvárania pracovných miest vo všetkých oblastiach hospodárstva podporou dopytu po pracovnej sile

1.2. Využitie potenciálu kľúčových sektorov vytvárať pracovné miesta (zelené, zdravotníctvo, IKT)

1.3. Mobilizácia fondov EÚ na vytváranie pracovných miest (ESF, EFRR, Progress, EGF, EPFRV, ENRF)

Návrh Európskej komisie, pokr.

2. OBNOVA DYNAMIKY TRHOV PRÁCE

2.1. Reforma trhov práce

2.1.1. Zabezpečenie presunov na trhu práce a inkluzívnych trhov práce

2.1.2. Mobilizácia všetkých zúčastnených strán v záujme lepšieho vykonávania reforiem

2.2. Investície do zručností

2.2.1. Lepšie monitorovanie potrieb v oblasti zručností

2.2.2. Lepšie uznávanie zručností a kvalifikácií

2.2.3. Lepšia súčinnosť medzi vzdelávaním a prácou

Návrh Európskej komisie, pokr.

2.3. Smerovanie k európskemu trhu práce

2.3.1. Odstránenie právnych a praktických prekážok vo voľnom pohybe pracovníkov

2.3.2. Lepší súlad medzi ponukou pracovných miest a uchádzačmi o prácu na cezhraničnej úrovni

2.3.3. Preskúmanie vplyvu migrácie do EÚ a z EÚ.

3. ZLEPŠENIE SPRÁVY VECÍ VEREJNÝCH V EÚ

3.1. Doplnenie dôkladnejšieho vnútroštátneho podávania správ a koordinácie posilneným mnohostranným dohľadom

3.2. Zvýšenie miery zapojenia sociálnych partnerov

3.3. Posilnenie väzby medzi politikami a

Návrh Európskej komisie, zhrnutie

- Rozsiahle s relatívne podrobné Oznámenie
- V podstate známe pravdy,
- Málo inovatívne

Stanovisko EHSV SOC/463

- EHSV víta Oznámenie Komisie, chápe to ako reakciu Komisie na kritiku Výboru (SOC/435 **Usmernenia pre politiky zamestnanosti**)
- Budovanie európskej infraštruktúry a kvalitatívny rast
- Mladí ľudia - duálnych systémov vzdelávania výmenu osvedčených postupov, hrozí vznik „stratenej generácie“
- Primerané smerovanie makroekonomickej politiky
- Prístup MSP k rizikovému kapitálu, odstrániť zbytočnú byrokráciu,

Stanovisko EHSV, pokr.

- EHSV víta návrh vytvoriť „agentúry na riadenie zmien“
- Potrebné opätovné zapojenie na trh práce
- Podpora inkluzívnych trhov práce
- Pomoc a poradenstvo
- NEET (no employment, education or training)
- **Rastové vyhliadky navrhované v politike zamestnanosti**
 - **Ekonomické hospodárstvo**
 - **Informačné a komunikačné technológie**
 - **Strieborná zamestnanosť - zdravotníctvo a dlhodobá starostlivosť**

Špecifiká SR

- Vysoká miera nezamestnanosti
- Nízka miera zamestnanosti
- Najvyššia miera dlhodobej nezamestnanosti
- Rómska otázka
- Nízke výdavky ŠR na APTP
- Národné programy ESF
- Dominantná časť APTP sú neefektívne aktivačné práce

Návrhy pre SR

- Implementovať oznámenie v celom rozsahu + zavedenie inkluzívneho trhu

Návrh pre SR, Inkluzívny trh

- Cieľom inkluzívneho trhu je dať šancu dlhodobo nezamestnaným a časti ekonomicky neaktívnym udržať alebo získať základné pracovné návyky ako nutnú podmienku pre úspešné uplatnenie na otvorenom trhu práce.
- Na inkluzívnom trhu inkluzívne podniky, ktoré zamestnávajú inkluzívnych pracovníkov vykonávajú inkluzívne služby na základe zákazok verejného sektora ktoré zadáva formou inkluzívneho verejného obstarávania.

Inkluzívny trh-úvod

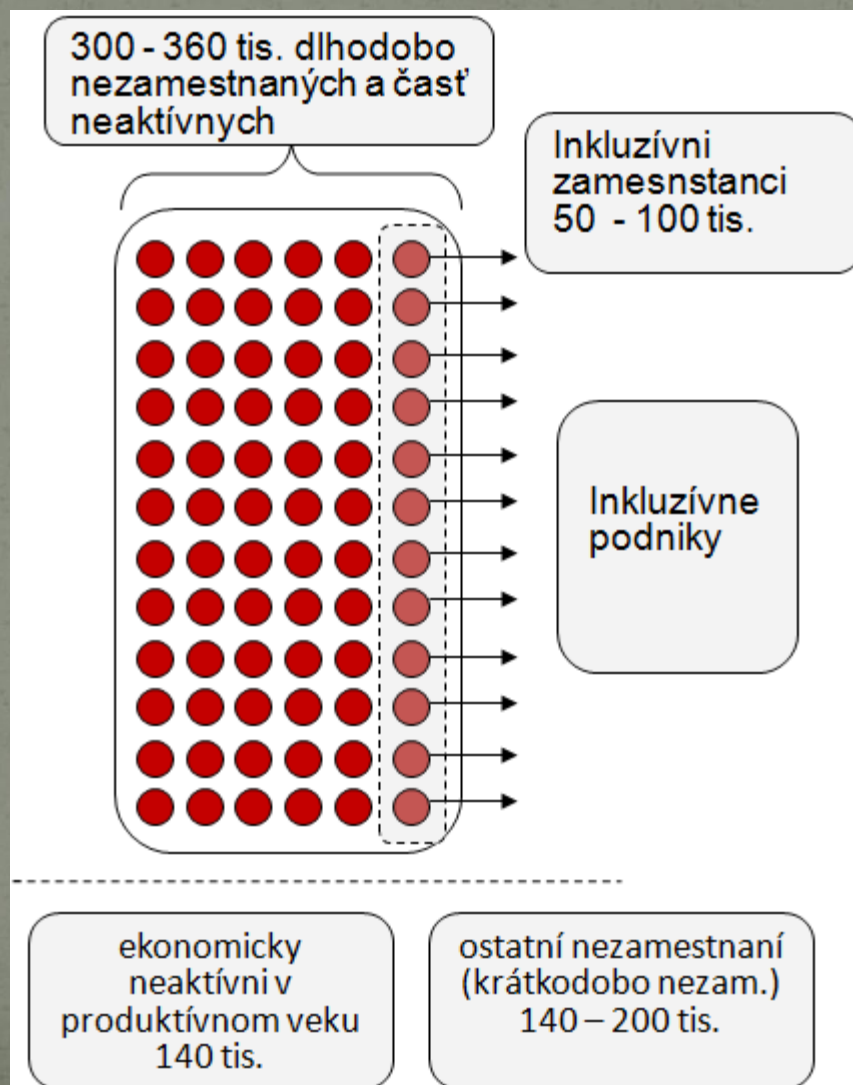
- ✓ Pozitívna diskriminácia
- ✓ Paralelný, oddelený trh:
 - služieb
 - pracovníkov
- ✓ Nie dotácie,
- ✓ Garancia dostatočného objemu zákazok
- ✓ Jednoduchá administratíva

1. Inkluzívni pracovníci
2. Inkluzívne podniky
3. Inkluzívne služby
4. Efekty inkluzívneho trhu

1. Inkluzívni zamestnanci

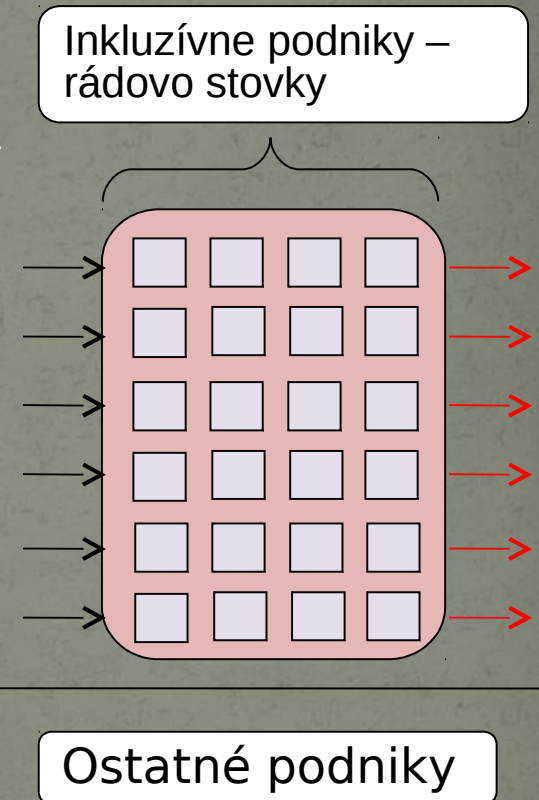
- ✓ Cieľová skupina:
 - Dlhodobo nezamestnaní
 - Časť ekonomicky neaktívnych
- ✓ Štandardná pracovná zmluva
 - Doba určitá
- ✓ Konkurencia na inkluzívnom trhu práce
- ✓ Migrácia za prácou je normálna

1. Inkluzívni zamestnanci, pokr.

2. Inkluzívne podniky

- ✓ Môže založiť každý
- ✓ Certifikované, podmienka je zamestnávať $\frac{3}{4}$ z cieľovej skupiny
- ✓ Garancia trhu zákazok
- ✓ Konkurencia medzi podnikmi
- ✓ Stovky inkluzívnych podnikov

2. Inkluzívne podniky

Fungovanie inkluzívnych podnikov:

✓ Analógie:

- sociálne podniky (momentálne 69)
- APZ (momentálne 59)
- veľká časť projektov ESF (veľa organizácií)

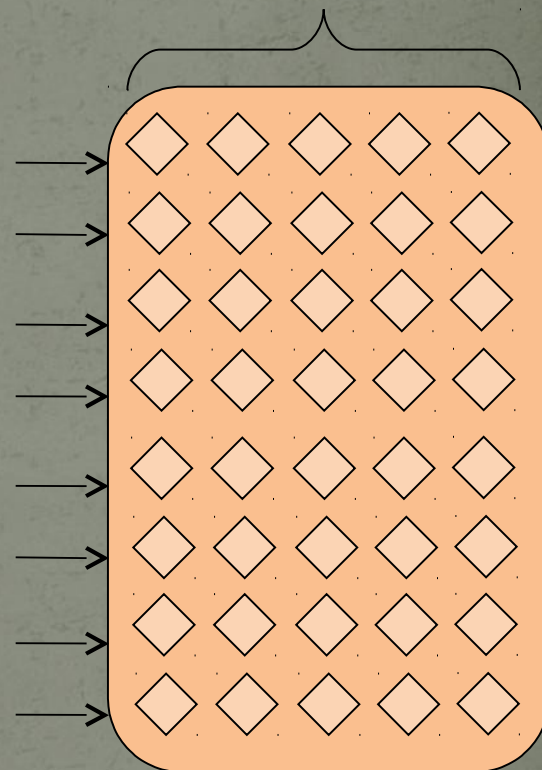
✓ Individuálna personálna práca = nutná podmienka pre spravenie zákazky

✓ Cooperativo sociale

3. Inkluzívne služby

- Vybrané služby
- Povinnosť ich obstarávať iba u inkluzívnych podnikov
- Primárne/sekundárne verejné obstarávanie
- Desaťtisíce jednoduchých verejných obstarávaní
- Veľa malých zákazok

Inkluzívne služby,
rádovo tisícky
obstarávaní

Otvorený trh
tovarov a služieb

3. Inkluzívne služby, pokr.

- Príklady inkluzívnych služieb:
 - upravovanie exteriérov obcí (súčasné aktivačné práce)
 - nehospodárske funkcie lesa (turistické chodníky)
 - protipovodňová ochrana
 - pomocné stavebné práce
 - údržba krajiny
 - práce s odpadom (triedenie, recykl.)

4. Efekty inkluzívneho trhu

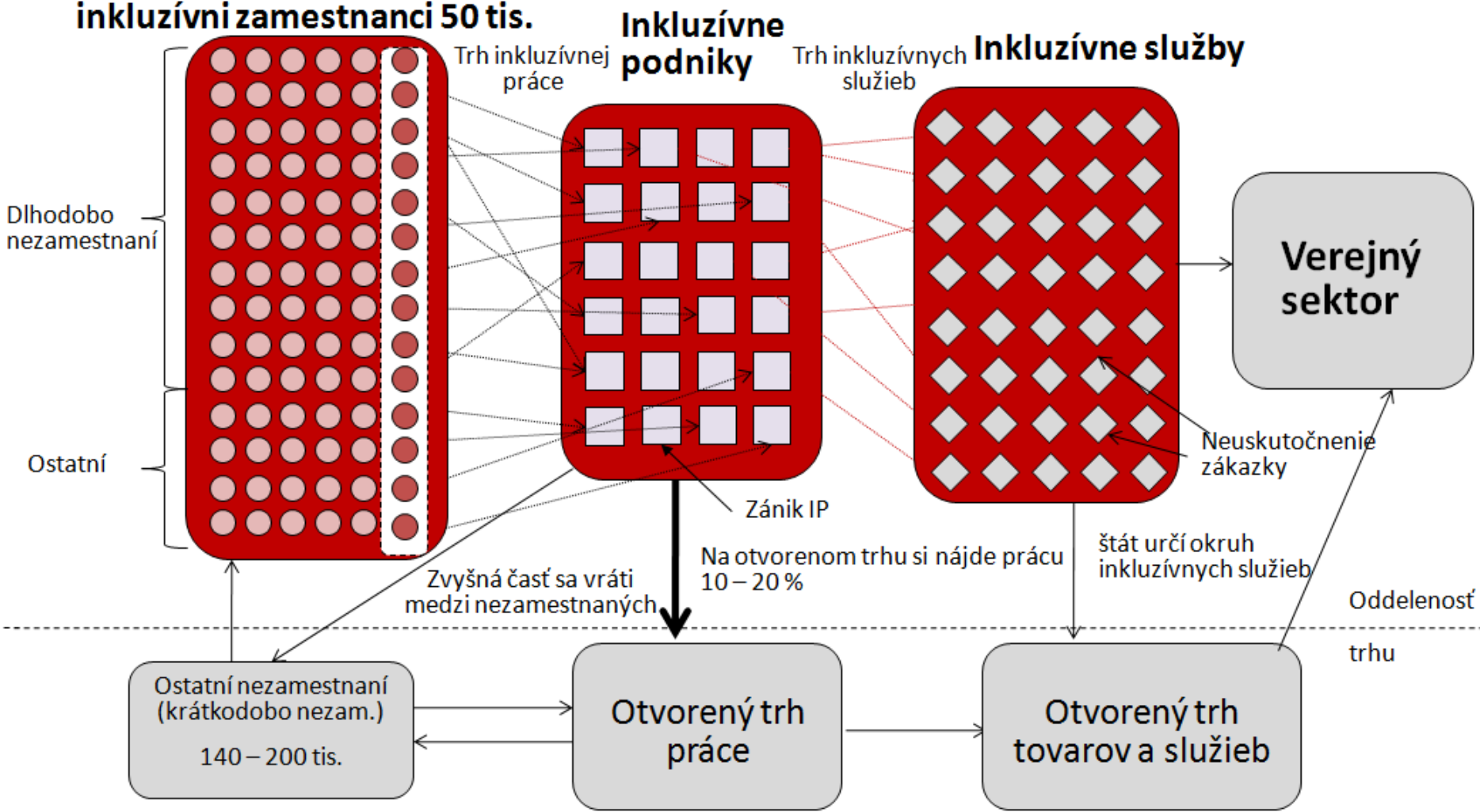
- Finančný objem zákazok:
- cca 500 mil € ročne + DPH
- menej ako 2% verejného rozpočtu
- 70% sa hneď vráti do verejného rozpočtu
- (dane, odvody)

4. Efekty inkluzívneho trhu, pokr.

- Zhrnutie:
- Zvýšenie miery zamestnanosti o 3,7 p.b.
(z toho 1,5 p.b. z inkluzívnych)
- Zníženie miery nezamestnanosti o 5 p.b.
(z toho 2 p.b. z inkluzívnych)
- Strednodobá finančná návratnosť
- Končí kríza : je vhodný čas
- Podporenie teritoriálnej kohézia
- Zvýšenie životnej úrovne a sebarealizácie cieľovej skupiny

Inkluzívny trh - prehľad

**Cieľová skupina 300 tis.,
inkluzívni zamestnanci 50 tis.**

Záver

- **Oznámenie Komisie - Smerom k oživeniu hospodárstva sprevádzanému tvorbou veľkého počtu pracovných miest**
- je pomerne rozsiahle, podrobné a komplexné
- EHSV ho víta
- Pre Slovensko je vhodné
- Špecifikum SR - najvyššia dlhodobá nezamestnanosť
 - **Potreba zaviesť inkluzívny trh**